

OTSUS

26.03.2024 nr 5-5/2024-015

Koondumisele nr 8/2024 Combiwood Grupp OÜ / Metsä Forest Eesti AS ettevõtja osa loa andmine

1. Koondumine

26.02.2024 esitas Combiforest OÜ (registrikood 16925734) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Combiforest OÜ, Combiwood Grupp OÜ (registrikood 16122573) ja Metsä Forest Eesti AS (registrikood 10326257) 26.02.2024 ettevõtte ostulepingu (*Business Purchase Agreement*). Lepingu kohaselt omandab Combiwood Grupp OÜ tütarettevõtja Combiforest OÜ äriühingu Metsä Forest Eesti AS ettevõtja osa (puidu varumisega seotud äritegevus koos lepingus kirjeldatud varade, õiguste ja kohustustega) konkurentsiseaduse (KonkS) § 19 lg 3 tähenduses.

Tehingu tulemusel omandab Combiwood Grupp OÜ Combiforest OÜ kaudu ainuvalitseva mõju Metsä Forest Eesti AS ettevõtja osa üle KonkS § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 27.02.2024 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teadaande väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle. KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on koondumise osalisteks Combiwood Grupp OÜ ja Metsä Forest Eesti AS.

Combiforest OÜ on 21.02.2024 registreeritud valdusettevõtja. Combiforest OÜ üle omab valitsevat mõju Combiwood Grupp OÜ, kes on ühtlasi kontserni emaettevõtja (edaspidi ka Combiwood kontsern). Combiwood kontserni tegevusaladeks on saematerjali tootmine, viimistlustoodete tootmine ning metsamaterjali logistikateenuste osutamine. Combiwood kontserni kuuluvad järgmised ettevõtjad:

- Combimill Sakala OÜ, mille tegevusalaks on männist saematerjali tootmine;
- Combimill Reopalu OÜ, mille tegevusalaks on kuusest ja kasest saematerjali tootmine;
- Ecobirch AS, mille tegevusalaks on männist ja kasest puitplaatide tootmine;
- Combilink OÜ, mille tegevusalaks on akna- ja ukседetailide tootmine;

- Vincom OÜ, mille tegevusalaks on lamineeritud komponentide: uste, akende ja profiil-liistude tootmine;
- Vindor OÜ, mille tegevusalaks on puituste, puitakende ja aknaluukide ning nende raamide tootmine;
- OÜ Combiwood, mille tegevusalaks on männist ja tammest värvitud ja värvimata puitliistude tootmine;
- Combistock OÜ, mille tegevusalaks on metsamaterjali logistikateenused;
- AS PUIT-PROFIIL, mille tegevusalaks on puituste, puitakende ja aknaluukide ning nende raamide tootmine;
- Vaidawood OÜ, mille tegevusalaks on enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus;
- Combiwood Sverige AS on Rootsi ettevõtja, mille tegevuseks on puidu ja ehitusmaterjalide müük;
- Combiwood Barkevik AS on Norra ettevõtja, mille tegevuseks on puitmaterjalide tootmine, müük ja logistika;
- Iriscorp Transport OÜ on sidusettevõtja, mille tegevusalaks on metsamaterjali transporditeenuse osutamine ja metsamaterjali varumine;
- OY Haka-wood AB on Soome ettevõtja, mille tegevusalaks on saematerjali tootmine.

Metsä Forest Eesti AS on Eestis registreeritud äriühing, mille üle omab valitsevat mõju Metsäliitto Osuuskunta (Soome registrikood FI0116300-4). Metsä Forest Eesti AS tegevusalaks on puidu- ja puidu esmatöötlustoodete hulgimüük. Metsä Forest Eesti AS varustab Metsä kontserni Eestist väljaspool asuvaid tehaseid metsamaterjaliga, sh puiduhakkega. Metsä Forest Eesti AS ettevõtja osa tegeleb metsamaterjali (sh palgi, paberipuu, energiapuidu) varumise ja müügiga ning puiduhakke varumisega. Metsä Forest Eesti AS ettevõtja osa äritegevus seisneb metsamaterjali kokkuostus maaomanikelt ja selle edasimüügis ning puiduhakke ostmises saeveskitelt.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määrus nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse

kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Combiwood Grupp OÜ kontserni ettevõtjate tegevusaladeks on saematerjali tootmine, viimistlustoodete tootmine ja metsamaterjali logistikateenuste osutamine. Combiwood Grupp OÜ kontserni kuuluv Iriscorp Transport OÜ tegeleb ka metsamaterjali varumisega, kuid Combiwood Grupp OÜ-l puudub Iriscorp Transport OÜ (37,5% suurune osalus) üle valitsev mõju¹. Metsä Forest Eesti AS ettevõtja osa tegeleb metsamaterjali (sh palgi, paberipuu, energiapuidu) varumise ja müügiga ning puiduhakke varumisega. Combiwood Grupp OÜ-ga valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjad ise metsa varumisega ega metsamaterjali müügiga ei tegele, mistõttu puuduvad äriühingute tegevustes horisontaalsed kattuvused.

Koondumise osaliste vahel tekivad vertikaalsed seosed järgnevate tegevuste lõikes: metsamaterjali varumine ja müük ning saeveskis tekkiva puiduhakke (tselluloosihake) müük.

3.2.1 Metsamaterjali varumine ja müük

Konkurentsiameti varasemate otsuste kohaselt toimub metsavarumine kasvava metsa raiumise või ümarpuidu kokkuostu teel. Samuti saab metsamaterjali kaubaturgu liigitada vastavalt puidu kvaliteedile ning otstarbele, puidu päritolule ja puu liikidele. Võttes aluseks metsamaterjali kvaliteedi ja kasutamise otstarbe, eristatakse tarbepuitu (palk, paberipuu) ja küttepuitu. Palk on kõige jämedam ja kvaliteetsem osa puutüvest, mida kasutatakse puidutööstuses, sealhulgas saematerjali tootmiseks, ehitustegevuses ja mujal. Paberipuit on puutüvi või selle osa, mille läbimõõt on väiksem kui palgil, mistõttu ta ei ole saagimiskõlbulik ning mida kasutatakse seetõttu tselluloosi valmistamiseks. Tarbepuiduks sobimatuid puutüvesid kasutatakse küttepuuna².

Konkurentsiamet on oma varasemas praktikas³ piiritletud metsamaterjali varumise ja müügi kaubaturu. Käesoleva koondumise puhul tegeleb Metsä Forest Eesti AS ettevõtja osa metsamaterjali varumise ja müügiga ning Combiwood Grupp OÜ kontserni ettevõtjad ostavad seoses saeveskite käitamisega kokku sobilikku metsamaterjali. Seega tekib ettevõtjate tegevustes vertikaalne seos metsa varumise ja müügi ning metsamaterjali ostu vahel. Kitsama turumääratluse korral tekib vertikaalne seos Metsä Forest Eesti AS ettevõtja osa poolt palgi müügi ja Combiwood Grupp OÜ kontserni ettevõtjate (saeveskite) poolt palgi ostu vahel.

Konkurentsiamet tugineb koondumise teate esitaja poolt koondumise teates esitatud metsamaterjali varumise ja müügi kui ka kitsamalt palgi varumise ja müügi mahu andmetele. 2022. aastal oli raiemaht Eestis kokku 11 610 811 m³ puitu⁴. Metsä Forest Eesti AS ettevõtja osa metsamaterjali varumise- ja müügituru maht oli 2022. aastal Eestis [...] m³ (turuosa ligikaudu [5-10]%). Palgi varumise ja müügi kogumaht (kitsam määratlus) oli 2022. aastal

¹ Vt Konkurentsiameti 27.09.2023 otsus nr 5-5/2023-034 Warmeston OÜ / osaühing Raja KT

² Konkurentsiameti otsused 10.09.2002 nr 56-KO AS Sylvester / AS Forestex, AS Pärnu Mets, AS Roger Puit; 17.01.2003 nr 3-KO Stora Enso Timber Oy Ltd ja AS Stora Enso Mets / AS Sylvester.

³ Vt viide 1.

⁴ Keskkonnaagentuuri aastaraamat Mets 2021, kättesaadav: www.keskkonnaportaal.ee; ja Statistikaameti tabel MM04: Metsaraie raiedokumentide alusel maakonna ja metsamaa liigi järgi, kättesaadav: <https://andmed.stat.ee/>.

Eestis kokku umbes 4 876 541 m³⁵, millest Metsä Forest Eesti AS ettevõtja osa osakaal oli [...] m³ (turuosa ligikaudu [5-10]%).⁶

3.2.2 Saeveskis tekkiva puiduhakke (tselluloosihakke) müük

Saematerjal saadakse palke piki kiudu saagides. Saematerjali kasutatakse ehituses, puidu-, mööbli- ja taaratööstuses ning mujal. Puiduliikide alusel eristatakse Eestis peamiselt kuuse-, männi-, kase-, lepa- ja haavapuu saematerjali⁷. Koondumise teate kohaselt on saeveskites tekkiva puiduhakke puhul tegemist saematerjali tootmise tagajärjel tekkiva kõrvalproduktiga. See omakorda tähendab, et toote teke on lahutamatu seotud saeveski enda tegevusega saematerjali tootmisel.

Koondumise osaliste äritegevuste vaheline vertikaalne seos tekib Combiwood Grupp OÜ saeveskites toodetava puiduhakke tootmise ning Metsä Forest Eesti AS ettevõtja osa puiduhakke ostu turul. Kuna saeveskite käitamisega seonduv koondumise osaliste vaheline vertikaalne seos tekib konkreetset tselluloosi puiduhakke ostuga, mis tekib okaspuu (st kuuse- ja männi) saematerjali tootmise tulemusel, on kõige kitsam turumääratlus saeveskites kuuse- ja männi saematerjali tootmise tulemusel tekkiva tselluloosihakke müük.

Konkurentsiamet tugineb koondumise teate esitaja poolt koondumise teates esitatud okaspuust (st kuusk ja mänd) saematerjali tootmismahu andmetele⁸, mis kajastavad ka saeveskis tekkiva puiduhakke müügi turu olukorda. 2021. aasta saematerjali tootmismahut oli Eestis kokku 1 415 649 m³. Combiwood Grupp OÜ saematerjali tootmismahut oli [...] m³ (turuosa ligikaudu [10-20]%). Tuginedes Statistikaameti andmetele⁹, oli 2021. aastal toodetud saematerjali tootmismahut kokku 2 216 000 m³. Combiwood Grupp OÜ saematerjali tootmismahut oli [...] m³ (turuosa ligikaudu [10-20]%). 2022. aastal oli toodetud saematerjali tootmismahut 2 426 000 m³, millest Combiwood Grupp OÜ saematerjali tootmismahut oli [...] m³ (turuosa ligikaudu [5-10]%). Seetõttu puuduvad vertikaalselt mõjutatud kaubaturud juhendi tähenduses.

Kuivõrd koondumise puhul ei teki horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturgusid juhendi § 8 lõike 3 punktide 1 ja 2 tähenduses ning koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda ühelgi koondumisega seotud kaubaturul, ei ole kaubaturgude ja geograafilise ulatuse piiritlemine kõnealuse koondumise puhul vajalik.

4. Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsikaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Käesoleva koondumise puhul puuduvad horisontaalselt mõjutatud kaubaturud juhendi § 8 lg 3 mõistes. Samuti ei mõjuta konkurentsikaubaturu koondumise osaliste äritegevuste vahel esinevad

⁵ Keskkonnaagentuuri aastaraamat Mets 2021 andmed.

⁶ Avalikult kättesaadavad turuosaliste majandusaasta aruanded ja kodulehed.

⁷ Konkurentsiameti 20.06.2014 otsus nr 5.1-5/14-014 Combimill Invest OÜ / Metsä Wood Eesti AS.

⁸ Vt viidet 6.

⁹ Statistikaameti andmed kättesaadavad siin www.stat.ee.

vertikaalsed seosed. Kõikidel kaubaturgudel, mille puhul tekib koondumise osaliste tegevuste vahel vertikaalne seos, tegutseb lisaks koondumise osalistele mitmeid ettevõtjaid. Koondumise osaliste suuremad konkurendid on näiteks Stora Enso Eesti AS, AS Toftan ja AS Lemeks ning AS Viiratsi Saeveski.

Eelnevat arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eelnevast ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa Combiwood Grupp OÜ ja Metsä Forest Eesti AS ettevõtja osa koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor

*Konkurentsiameti
26.03.2024 nr 5-5/2024-015 ära kiri on samane originaaliga.
Ära kirjast on välja jäetud ärisaladused,
vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.
/Anneli Laurits/ 09.04.2024*